

WORTEGEM GOTSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN.
BUREAUSTUDIE (2024K35) PROEFSLEUVENONDERZOEK
(2025A65)

ARNE DE GRAEVE

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Deze archeologienota is het resultaat van een volledig archeologisch vooronderzoek. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een **bureauonderzoek (2024K35)** en een **proefsleuvenonderzoek (2025A65)**. Een landschappelijk en/of archeologisch booronderzoek werd niet nuttig geacht omdat eerder proefputtenonderzoek met wetenschappelijke vraagstelling op het projectgebied reeds had aangetoond dat er **geen bewaarde horizonten met artefactsites** op het terrein aanwezig konden zijn.¹ Het uitgevoerde onderzoek liet toe om **al het noodzakelijke vooronderzoek** uit te voeren, om zo een goed beeld te krijgen op het aanwezige erfgoed.

1.2 DE AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat **een archeologische site** op het projectgebied **weinig waarschijnlijk** is. Op het grootste gedeelte van het onderzoeksterrein is een **grote erosiegeul** aangetroffen die geleidelijk aan met **materiaal uit verschillende periodes** (Romeins bouw materiaal, Merovingisch aardewerk, postmiddeleeuws aardewerk) is opgevuld geraakt. Op de meeste plaatsen kon de onderkant van het spoor niet worden bereikt. Enkel in de zuidwestelijke zone zijn op een diepte van meer dan 1m onder het maaiveld twee archeologische sporen aangesneden. Echter door het gebrek aan vondstmateriaal zijn deze niet te dateren. In de zuidoostelijke zone van het onderzoeksterrein is in de opvulling van de erosiegeul een houtskoolrijke laag aangetroffen. Deze laag bevatte een gereduceerd gebakken kogelpotrand die op een datering in de middeleeuwen kan wijzen. Er was geen duidelijke insnijding te zien van het spoor, dus wellicht gaat het om een opvullingspakket in de opvullingssequentie van de erosiegeul. Er zijn tijdens het onderzoek **geen bijkomende sporen** gevonden die kunnen wijzen op een **menselijke aanwezigheid** in de onmiddellijke omgeving.

1.3 DE IMPACTBEPALING

De geplande werken omvatten een totale oppervlakte van 8574,88m². Vanaf de aansluiting met de Waregemseweg tot de toegangsweg van het kerkhof wordt in de Gotstraat een nieuw voetpad in kleiklinkers aangelegd, ter hoogte van de aansluiting met de Waregemseweg wordt ook de rijweg heraangelegd in kleiklinkers. Hierbij zal **de bestaande fundering behouden blijven** en zullen enkel de betonstraatstenen vervangen worden door kleiklinkers. De toegangsweg en het kerkhof en een gedeelte van de Gotstraat wordt **opgebroken en heraangelegd in betonstraatstenen**. Hierbij wordt de weg volledig opgebroken, dus inclusief de fundering. De nieuwe rijweg zal bestaan uit betonstraatstenen op een fundering met een dikte van 45cm. De totale uitgravingsdiepte bedraagt hier ongeveer 60cm onder het huidige straatniveau. **De bestaande parking in asfalt zal volledig uitgebroken worden en vervangen worden door een groenzone.** Tevens zal er op een deel van het aanpalende perceel (C8a5) een nieuwe parking aangelegd worden. De circulatiewegen binnen de parkeerzone zullen opgebouwd worden uit een fundering van ca. 45cm dik met bovenaan asfalt. Ook hier bedraagt de totale uitgravingsdiepte 60cm. **De parkeerstroken zelf zullen aangelegd worden in grasbetontegels op een steenslagfundering, hierbij zal er afgegraven worden tot ongeveer 45cm diepte.** Aan de zuidzijde van de parking wordt een **infiltratiebekken** voorzien, hiervoor wordt er afgegraven tot op een **maximale diepte van 1,20m**, ten behoeve van de nieuwe parkeerzone wordt een nieuwe ontsluitingsweg aangelegd vanaf de Gotstraat tot de aansluiting met de Anzegemseweg. **De nieuwe weg zal bestaan uit een fundering van ca. 45cm en een asfaltverharding, de maximale uitgravingsdiepte bedraagt 60cm.** Ter hoogte van deze weg komt een **zeer beperkt infiltratiebekken met een maximale uitgraving van ca. 1,05m**. Tenslotte zal er een **RWA-leiding ter hoogte van de noordelijke helft van de nieuwe ontsluitingsweg aangelegd worden**. De diepte van de leiding zal variëren van ca. **1,40m tot ca. 1,90m onder het maaiveld**.

Uit deze beschrijving blijkt dat **de impact van de werken** op eventueel bewaard archeologisch erfgoed **zeer beperkt is**. Enkel in de zuidwestelijke hoek van het terrein, ter hoogte van PS5-3 bestaat er de kans dat de werken eventueel archeologisch erfgoed zullen raken (Figuur 1).

¹ De Maeyer & De Graeve 2024

1.4 DE WAARDERING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Op basis van de landschappelijke, de historische, de cartografische en de archeologische data kon een verwachting gemaakt worden ten aanzien van het archeologisch erfgoed. Het volgende verwachtingspatroon kan worden geformuleerd.

De impact van de werken op de ondergrond is zeer beperkt. In de straten rondom het projectgebied wordt vooral de verharding opgebroken en voorzien van een nieuwe top laag met behoud van de huidige fundering. In de Gotstraat zal een nieuwe fundering aangelegd worden. Echter gaat deze maar enkele centimeter dieper dan de huidige verharding, en wijst de sterke helling van de straat op een geringe bewaring.

Ook op het perceel C8a5 is de verwachting ten aanzien van het archeologisch erfgoed zeer laag. Enkel in de noordoostelijke hoek zouden de werken een archeologisch relevant niveau raken. Op de site is een opvulling van een brede erosiegeul aangesneden. In de zuidwestelijke hoek zijn twee mogelijke kuilen aangesneden, in de zuidoostelijke hoek was er een houtskoolrijk opvullingspakket te zien in de opvulling van de erosiegeul. Het materiaal uit de houtskoolrijke laag dateert in de late middeleeuwen (gereduceerd gebakken gedraaide kogelpotrand). In de noordelijke sleuf zijn enkele recente sporen aangetroffen. Voor het overige zijn er geen archeologische sporen aangetroffen op het terrein.

Aangezien de geplande werken een **beperkte bodemingreep** hebben in de 'straatzone', de werken grotendeels een **lijnvormig tracé** volgen en deze zone en de omgeving reeds in **sterke mate zijn ingericht**, biedt verder onderzoek **weinig mogelijkheid tot kennisvermeerdering**. De nieuwe wegenis zal een bestaande rijweg vervangen, wat dus betekent dat er **quasi geen nieuwe bodemverstoringen** zullen zijn. Kleinere diepere verstoringen moeten algemeen gezien worden als bijkomende verstoringen in een reeds sterk ingericht landschap. De werken bieden dus **geen of zeer weinig mogelijkheid om een ruimtelijk inzicht** te verwerven in eventuele archeologische sporen, te meer omdat ook de ruimere omgeving reeds in sterke mate is ingericht (bewoning, bedrijventerrein) of niet tot woonuitbreidingsgebied behoort. Ook voor de werken voor de parking op perceel C8a5 geldt dat de werken slechts in beperkte mate een relevant archeologisch niveau raken. De zone is zo klein dat verder onderzoek geen ruimtelijk inzicht, en geen verdere kennisvermeerdering zal opleveren.

De kans op het aantreffen van een archeologische site binnen de contouren van de werken is quasi nihil.

1.5 DE BEPALING VAN DE MAATREGELEN

Er zijn tijdens het onderzoek slechts in beperkte mate archeologische relictten gevonden. Het gaat om twee mogelijke kuilen en een opvullingspakket binnen een opvullingssequentie van een erosiegeul. Er zijn geen bijkomende sporen gevonden die kunnen wijzen op een menselijke aanwezigheid in de onmiddellijke omgeving. De combinatie van een **zeer beperkt aantal archeologische sporen** met de **beperkte impact** van de **werken ten aanzien van het archeologisch erfgoed** zorgt dat een **verder archeologisch traject** kosten-baten gezien, **niet opportuun wordt geacht**.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Niet van toepassing